

Siljan kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2018

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgsekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget avgir med dette en samlet årsmelding for 2018. Denne skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentar.

Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Bestemmelsen må ses i sammenheng med vedtatte planer og presenteres på denne måten for året 2018.

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget velges av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Det er strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget. Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder ved konstituering.

Siljan kontrollutvalg var sammensatt slik i 2018:

Medlemmer	Varamedlemmer
Jan Olav Hagen, leder	John Øygarden
Helga Baasland, nestleder	Gunn Berit Rygg Holmelid
Ole Arthur Austad, medlem	Roar Henning Teigen

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter Kommunelovens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet. Tilsynet og kontrollen skjer på vegne av kommunestyret. Kommunelovens § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og

virksomheter ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.”

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er en viktig samling for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalgets leder, Jan Olav Hagen, deltok på Temarks høstkonferanse i Bø.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Med oppdrag for 31 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har åtte ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget i Siljan i 2018 var Ingebjørg Liland.

Sekretariatet forbereder sakene til kontrollutvalget, gir løpende rådgivning, skriver saksfremstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. Det er sekretariatet som har innstillingsrett overfor utvalget.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonen, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer revisjonstjenester til flere kommuner og er eid av 18 kommuner i Telemark og to kommuner i Vestfold, samt Telemark fylkeskommune. Selskapet utfører hovedsakelig regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Oppdragsrevisor er Ingebjørg Nordby Vibeto, oppdragsansvarlig revisor er Lisbeth Fines og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er Kirsti Torbjørnson.

Kontrollutvalget skal påse at revisjonen av kommunen skjer på en betryggende måte. Det er derfor viktig at utvalget har god dialog med revisor og holder seg orientert om revisjonens arbeid. Kontrollutvalget har som hovedregel et eget punkt for orienteringer fra revisjonen i hvert møte.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. Det er sum for kontroll, tilsyn og revisjon som er vedtatt av kommunestyret. I denne posten ligger det kostnader til drift av kontrollutvalget, kjøp av sekretariattjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjett og regnskap for 2018:

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap
Godtgjørelse		16 227
Reiseutgifter/kurs	30 000	1 354
Kontingenter/lisenser	2 500	3 500
Beverting	1 500	280
Sum kontrollutvalget:	34 000	21 361
Kjøp av sekretariatstjenester	107 000	106 700
Kjøp av revisjonstjenester	304 000	273 027
Selskapskontroll o.l.	50 000	
SUM TOTALT	495 000	401 088

Kontrollutvalget får årlig lagt frem en egen sak som går på økonomien knyttet til kontroll- og tilsynsvirksomheten, slik at kontrollutvalget kan holde seg oppdatert på utvalget sin økonomiske stilling, i tillegg til kostnadene til sekretariat og revisjon.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID – MØTER OG SAKER

Møter 2018

Kontrollutvalget har i 2018 avholdt 4 møter og behandlet 24 saker.

Åpne møter

Som for andre folkevalgte organ er møtene i kontrollutvalget som hovedregel åpne. Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på sekretariatets hjemmeside (www.temark.no).

Deltakelse fra administrasjonen

Rådmannen deltar (etter innkalling) på de fleste av kontrollutvalgets møter. God dialog med den administrative ledelsen er en styrke for kontrollutvalget i sitt arbeid.

I tillegg til rådmann Jan Sæthre har følgende fra administrasjonen deltatt på møter i 2018:

- Kommunalsjef samfunn Kjell G. Borgeraas (06.02.18 og 20.11.18)
- Eiendomsleder Morten Thorvaldsen (06.02.18)
- Økonomisjef Kjersti Førstøyl (17.04.18 og 20.11.18)

Deltakelse fra ordfører

Ordfører har vært til stede i alle kontrollutvalgsmøtene i 2018. Det at ordfører møter på kontrollutvalgets møter bidrar til en god dialog mellom kommunens øverste ledelse og kontrollutvalget, og styrker relasjonen mellom kommunestyret og kontrollutvalget i det løpende arbeidet.

Orienteringer og enhetsbesøk

Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon kjent for både innbyggere og kommunens ansatte. Administrasjonen inviteres med jevne mellomrom til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse og ansatte/organisasjonen forøvrig.

Kontrollutvalget besøker med jevne mellomrom ulike kommunale enheter/avdelinger, får orienteringer og besøker kommunalt eide virksomheter for å skaffe seg direkte kunnskap om kommunens virksomhet og slik ha direkte kontakt ut mot ansatte i Siljan kommune. I 2018 var kontrollutvalget på besøk i Loppedåpan barnehage.

Kommunens virksomhet = mangfold av saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

I det følgende har vi trukket frem noen av sakene som har vært behandlet i løpet av året 2018.

- Protokoll fra sist møte (egen sak i hvert møte)
- Innkallinger (egen sak i hvert møte)
- Referatsaker / Eventuelt (egen sak i hvert møte)
- Orientering fra revisjonen (egen sak i hvert møte)
- Forvaltningsrevisjonsrapport – Plan og byggesaksbehandling – Siljan kommune
- Bestilling av selskapskontroll
- Forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet 2018
- Siljan kontrollutvalgs årsmelding 2017
- Årsregnskap og årsberetning 2017 for Siljan kommune
- Årsrapport, årsregnskap og kontrollrapport vedrørende skatteoppkreverfunksjonen 2016
- Prosjektplan og tilbudsbrev for eierskapskontroll
- Status for Forvaltningsrevisjonsprosjektet «Bypakke Grenland»
- Overordna revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon 2018
- Revisors uavhengighetserklæring
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2019
- Orientering om Siljan kommunes budsjett for 2019
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om plan- og byggesaksbehandling
- Møte og arbeidsplan 2019

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om utført regnskapsrevisjon. Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig.

Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget fikk lagt frem overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Siljan kommune i starten av 2016. Planen for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret 10.05.2016.

Kontrollutvalget har behandla og fulgt opp et forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2018.

Plan- og byggesaksbehandling

Kontrollutvalget behandla den 06.02.18 sak 1/18, forvaltningsrevisjonsrapport Plan- og byggesaksbehandling i Siljan kommune.

Rapporten handlet om følgende problemstillinger:

- I hvilken grad sikrer Siljan kommune forsvarlig saksbehandling av reguleringsplaner og byggesaker?
- I hvilken grad bidrar Siljan kommunes internkontrollsystemer til å redusere risikoen for korrupsjon i behandlingen av plan- og byggesaker?

Rapporten konkluderte med følgende anbefalinger til Siljan kommune om å:

- iverksette ytterligere tiltak som sikrer forsvarlig saksbehandling av plansaker, for eksempel:
 - sørge for å dokumentere bruken av rutiner, og
 - sørge for å dokumentere lovpålagte oppgaver,
- iverksette ytterligere tiltak som sikrer forsvarlig saksbehandling i byggesaker, for eksempel:
 - dokumentere bruk av sjekklister som er egnet til å sikre at byggesøknader er fullstendige og at sakene blir tilstrekkelig utredet, og

- bruke maler som er egnet til å sikre at vedtak inneholder lovpålagte opplysninger,
- vurdere risiko og eventuelt iverksette ytterligere tiltak som reduserer risikoen for korrupsjon i behandling av plan- og byggesaker, for eksempel:
 - gjennomføre risikoanalyser av saksbehandlingen i plan- og byggesaker,
 - dokumentere anskaffelser i tråd med lovverket, og
 - dokumentere habilitetsvurderinger.

Kommunestyret behandla rapporten i møtet 05.04.18, sak 19/18, og vedtok i kontrollutvalgets innstilling.

Rapporten ble fulgt opp av kontrollutvalget i møte 20.11.18 sak 20/18.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Kontrollutvalget bør følge med på kommunestyret sine saker knyttet til valg av organisasjonsformer, og vurdere om saksutredningene har belyst kontroll og tilsynskonsekvensene av de ulike valgene. I selskapene som kommunen eier, har kontrollutvalget rett til å ha en representant til stede på generalforsamlingen og lignende organ.

Plan for selskapskontroll 2016-2019 ble behandlet av kontrollutvalget 19.04.2016 og lagt frem for endelig behandling i kommunestyret den 10.05.2016.

Kontrollutvalget har i 2018 bestilt en eierskapskontroll.

Eierskap i Siljan

Kontrollutvalget bestilte i møte 06.02.18, sak 2/18 eierskapskontroll med tema Eierskap i Siljan kommune. Prosjektplan blei godtatt 17.04.18. Eierskapskontrollrapporten skal opp til behandling i begynnelsen av 2019.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2018 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Siljan, 5.2.2019

Jan Olav Hagen
Leder

Ingebjørg Liland
Utvalgssekretær